I

*(Законодателни актове)*

# РЕГЛАМЕНТИ

## РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/590 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**от 6 април 2022 година**

**за изменение на Регламент (ЕО) № 138/2004 по отношение на регионалните икономически сметки за селското стопанство**

**(Текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 338, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([1]),

като имат предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), с който се създава Европейската система от сметки 2010 (ЕСС 2010), съдържа референтната рамка от общи стандарти, определения, класификации и счетоводни правила за изготвяне на сметките на държавите членки с оглед на статистическите нужди на Съюза.

(2) Регламент (ЕО) № 138/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) урежда икономическите сметки за селското стопанство (ИССС) в Съюза, като предоставя методологията и сроковете за предаване на данните за селскостопанските сметки. ИССС са сателитни сметки на националните сметки, както е предвидено в ЕСС 2010, като с тях се цели да се получават хармонизирани и съпоставими между държавите членки резултати, за да се изготвят сметките за целите на Съюза. През 2016 г. Европейската сметна палата публикува специален доклад № 1/2016, озаглавен „Добре планирана и основана на надеждни данни ли е системата на Комисията за измерване на резултатите по отношение на доходите на земеделските стопани?“. Този доклад включва надеждни и съществени наблюдения и препоръки относно ИССС и Регламент (ЕО) № 138/2004.

([1]) Позиция на Европейския парламент от 8 март 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 29 март 2022 г.

([2]) Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 138/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 5 декември 2003 г. относно икономическите сметки за селското стопанство (ИССС) в Общността (ОВ L 33, 5.2.2004 г., стр. 1).

(3) Регионалните икономически сметки за селското стопанство (РИССС) са адаптация на ИССС на регионално ниво. Данните на национално ниво сами по себе си не могат да разкрият пълната и понякога сложна картина на случващото се на по-ниското ниво. Поради това данните на регионално ниво помагат да се подобри разбирането на съществуващото многообразие между регионите, допълват информацията за Съюза, еврозоната и отделните държави членки, като в същото време отговарят на растящата необходимост от статистически данни във връзка с отчетността и повишават нивото на хармонизация, ефикасност и последователност по отношение на статистическите данни за селското стопанство в Съюза. По тази причина е необходимо РИССС да бъдат интегрирани в Регламент (ЕО) № 138/2004 по отношение на методологията и на програмата за предаване на данните.

(4) Статистиката вече не се счита само за един от многото източници на информация за целите на разработването на политики, а играе централна роля в процеса на вземане на решения. За основаното на факти вземане на решения са необходими статистически данни, които удовлетворяват критерии за високо качество, както е посочено в Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([4]), в съответствие с обслужваните от тях цели.

(5) Висококачествените статистически данни на регионално ниво са основен инструмент за прилагане, мониторинг, оценка, преглед и определяне на икономическото, екологичното и социалното въздействие на политиките във връзка със селското стопанство в Съюза, по-специално на общата селскостопанска политика (ОСП), включително мерките за развитие на селските райони, новия модел за осъществяването на ОСП и националните стратегически планове, както и на политиките на Съюза, свързани, наред с другото, с околната среда, изменението на климата, биологичното разнообразие, кръговата икономика, земеползването, балансираното и устойчиво регионално развитие, общественото здраве, хуманното отношение към животните, безопасността на храните, продоволствената сигурност и целите за устойчиво развитие на ООН. РИССС са от решаващо значение и за точната оценка на приноса на селскостопанския сектор за изпълнението на Европейския зелен пакт, и по-специално на стратегията „От фермата до трапезата“ и Стратегията за биологичното разнообразие на Съюза. Все повече се признава ролята на регионите и на регионалните данни за изпълнението на ОСП. Регионите представляват важен двигател за създаването на работни места и за устойчивия икономически растеж в Съюза и предоставят по-точни данни за оценка на устойчивостта на селскостопанския сектор по отношение на околната среда, хората, регионите и икономиката.

(6) В съответствие с Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) на обществеността следва да се предостави достъп до събраните съгласно настоящия регламент данни, които не са били публикувани.

(7) Регламент (ЕО) № 223/2009 съдържа правната рамка за европейската статистика и изисква от държавите членки да съблюдават статистическите принципи и критериите за качество, определени в него. Докладите за качеството са от съществено значение за оценяването, подобряването и съобщаването на информация за качеството на европейската статистика. Комитетът на Европейската статистическа система (КЕСС) одобри единната интегрирана структура на метаданните като стандарт на Европейската статистическа система за докладване за качеството, като по този начин спомогна за удовлетворяване, чрез единни стандарти и хармонизирани методи, на изискванията по отношение на качеството на статистиката, установени в Регламент (ЕО) № 223/2009, по-специално посочените в член 12, параграф 3 от него. Ресурсите следва да се използват оптимално, а тежестта върху респондентите следва да бъде сведена до минимум.

(8) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с подробните правила за докладите за качеството и съдържанието на тези доклади. На Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия и във връзка с евентуални дерогации от изискванията по отношение на РИССС. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([6]).

(9) ИССС предоставят три пъти годишно важни годишни макроикономически данни на лицата, отговарящи за изготвянето на европейските политики, както е предвидено в приложение II към настоящия регламент. Настоящият краен срок за предаване на вторите оценки на ИССС, което е едно от посочените три предавания на данни годишно, не оставя много време след края на референтния период, за да бъдат събрани подобрени данни в сравнение с данните, предоставени за първите оценки на ИССС. За да се подобри качеството на вторите оценки на ИССС, съответният срок за предаване трябва да бъде леко удължен.

([4]) Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

([5]) Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

([6]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(10) Поради това Регламент (ЕО) № 138/2004 следва да бъде съответно изменен.

(11) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно интегрирането на РИССС в действащата правна уредба за европейска статистика по отношение на ИССС, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а по съображения за последователност и съпоставимост може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

(12) Бяха проведени консултации с КЕСС,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

*Член 1*

Регламент (ЕО) № 138/2004 се изменя, както следва:

1) В член 3 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Първото предаване на данни се извършва през ноември 2003 г.

Независимо от това, първото предаване на данни за регионалните икономически сметки за селското стопанство (РИССС) на ниво NUTS 2 по смисъла на Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета (*) се извършва до 30 септември 2023 г.

_____

(*) Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).“

2) Вмъкват се следните членове:

„*Член 3а*

**Разпространение на статистически данни**

Без да се засягат Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета (*) и Регламент (ЕО) № 223/2009, Комисията (Евростат) разпространява онлайн и безплатно данните, които са ѝ предадени в съответствие с член 3 от настоящия регламент.

*Член 3б*

**Оценка на качеството**

1. Държавите членки предприемат мерките, необходими за гарантиране на качеството на предаваните данни и метаданни.

2. За целта на настоящия регламент към данните, които трябва да се предават в съответствие с член 3 от настоящия регламент, се прилагат критериите за качество, определени в член 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 223/2009.

3. Комисията (Евростат) оценява качеството на предаваните данни. За тази цел държавите членки предават на Комисията (Евростат) доклад за качеството за първи път до 31 декември 2025 и на всеки пет години след това за масивите от данни, предадени през периода на докладване.

4. При прилагане на критериите за качество, определени в член 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 223/2009, спрямо данните, които трябва да бъдат предавани съгласно член 3 от настоящия регламент, Комисията определя чрез актове за изпълнение условията, структурата и показателите за оценка за докладите за качеството, посочени в параграф 3 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 4а, параграф 2 от настоящия регламент. Те не налагат значителна допълнителна тежест или разходи на държавите членки.

5. Държавите членки предоставят на Комисията (Евростат) без забавяне всяка значима информация или промяна във връзка с изпълнението на настоящия регламент, която би повлияла съществено върху качеството на предаваните данни.

6. При надлежно обосновано искане на Комисията (Евростат) държавите членки предоставят без забавяне всички допълнителни пояснения, необходими за оценяване на качеството на статистическите данни.

(*) Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Съюза (ОВ L 264, 25.9.2006 г., стр. 13).“;

3) Вмъкват се следните членове:

„*Член 4а*

**Процедура на комитет**

1. Комисията се подпомага от Комитета на Европейската статистическа система, създаден с Регламент (ЕО) № 223/2009. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

*Член 4б*

**Дерогации**

1. Когато прилагането на настоящия регламент би наложило значителни адаптации в национална статистическа система на държава членка във връзка с изпълнението на глава VII от приложение I и на посочената в приложение II програма за предаване на данните за РИССС, Комисията може да приема актове за изпълнение, предоставящи дерогации на съответната държава членка с максимална продължителност от две години. Първата дата за предаване на данните за РИССС обаче не трябва в никакъв случай да бъде след 30 септември 2025 г. Посочените актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 4а, параграф 2.

2. Държавата членка, която реши да поиска дерогация по параграф 1, подава до Комисията надлежно мотивирано искане за такава дерогация в срок до 21 август 2022 г.

3. Съюзът може да предоставя финансов принос от общия бюджет на Съюза на националните статистически институти и на други национални органи, посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 223/2009, с цел покриване на разходите по прилагането на настоящия регламент, когато създаването на РИССС налага значително адаптиране на националната статистическа система на държава членка.“

4) Приложение I се изменя в съответствие с приложение I към настоящия регламент.

5) Приложение II се заменя с текста на приложение II към настоящия регламент.

*Член 2*

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 6 април 2022 година.

| *За Европейския парламент* | *За Съвета* |
|---|---|
| *Председател* | *Председател* |
| R. METSOLA | C. BEAUNE |

*ПРИЛОЖЕНИЕ I*

Приложение I към Регламент (ЕО) № 138/2004 се изменя, както следва:

1) В „Съдържание“ се добавя следната глава:

„VII. Регионални икономически сметки за селското стопанство (РИССС)

А. Общи принципи

1. Въведение

2. Регионална икономика, регионална територия

3. Основна единица при съставянето на РИССС

4. Методи на съставяне на РИССС

5. Понятия за резидентност и територия

6. Селскостопански отрасъл и характерни единици

Б. Операции с продукти

1. Продукция

2. Междинно потребление

3. Бруто капиталообразуване

В. Разпределителни операции и други потоци

1. Общи правила

2. Добавена стойност

3. Потребление на основен капитал

4. Субсидии

5. Данъци

6. Възнаграждения на наетите лица

7. Нетен оперираш излишък

8. Лихви, наеми

9. Предприемачески доход в селското стопанство: общи правила за изчисляване

Г. Кратък преглед на изпълнението

1. Въведение

2. Определяне на регионалното селско стопанство

3. Измерване на селскостопанската продукция

4. Неделими неселскостопански второстепенни дейности

5. Междинно потребление“

2) В точка 1.27 третото тире се заменя със следното:

„— по правило те не могат да включват дейности, свързани с GFCF на неселскостопански продукти (като сгради и машини) за собствена сметка. Посочените дейности, свързани с GFCF на неселскостопански продукти, предназначени за собствено крайно използване, по презумпция могат да бъдат отделни дейности и се отчитат като производство на дадена местна ЕВД. Услугите по настаняване, предоставяни на наетите лица като възнаграждение в натура, трябва да се разглеждат по подобен начин (те се отчитат като възнаграждение в натура в сметка „Формиране на дохода“),“

3) Точка 2.006 се заменя със следното:

„2.006. В ИССС цените се закръгляват до най-близкото цяло число или до първия или втория десетичен знак в зависимост от статистическата надеждност на наличните ценови данни. Съответната информация за цените на вложените ресурси и на продукцията е необходима за съставяне на ИССС.“

4) В точка 2.108 буква ж) се заменя със следното:

„ж) възнаграждение за услуги, съдържащо се в брутните премии на застраховки, сключени с цел да се покрият рискове като загуба на животни, загуби в резултат на градушки, слани, пожари и бури. Остатъкът, т.е. нетната премия, е компонент от брутната платена премия, която е на разположение на застрахователните дружества за уреждане на претенциите.

Точна разбивка на брутните премии на двата компонента може да се направи само за националната икономика като цяло, както се прави за националните сметки. Разпределянето на компонента услуги между производствените отрасли обикновено се прави като се използват подходящи показатели за разбивка, свързани със съставянето на „input-output“ таблиците (за вложените ресурси и крайните продукти). Поради това при попълване на този показател в ИССС се прави позоваване на националните сметки (за отчитане на субсидиите, свързани със застрахователните услуги, вж. т. 3.063, бележка под линия 1);“

5) В точка 2.136 третото тире се заменя със следното:

„– промени в класификацията или структурата на дълготрайните активи: например промени в икономическото предназначение на земеделска земя, млекодайни животни, предназначени за производство на месо (вж. т. 2.149, бележка под линия 1) или селскостопански сгради, които са били преоборудвани за частна или друга стопанска употреба.“

6) Добавя се следната глава:

„VII. РЕГИОНАЛНИ ИКОНОМИЧЕСКИ СМЕТКИ ЗА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО (РИССС)

A. ОБЩИ ПРИНЦИПИ

1. Въведение

7.01. Регионалните сметки играят важна роля при изготвянето, изпълнението и оценяването на регионалните политики. Обективните, надеждни, последователни, взаимосвързани, съпоставими, относими и хармонизирани регионални статистически показатели осигуряват здрава основа за политики, насочени към намаляване на икономическите и социалните различия между регионите на Съюза.

7.02. РИССС са адаптация на ИССС на регионално ниво.

7.03. РИССС включват същия набор от сметки като ИССС, но проблемите с понятията и измерването водят до набор от сметки за регионите, чиито обхват и степен на подробност са по-ограничени от ИССС на национално равнище.

7.04. Като регионални сметки РИССС се съставят въз основа както на регионални данни, които се събират пряко, така и на национални данни, които имат регионални разбивки, като този процес се основава на допускания. Липсата на достатъчно пълна, навременна и надеждна регионална информация изисква да се правят допускания при съставянето на регионалните сметки. Това означава, че в регионалните сметки не са непременно отразени някои разлики между регионите (ЕСС 2010, 13.08).

2. Регионална икономика, регионална територия

7.05. При всяко съставяне на регионални сметки, независимо дали се отнасят до стопански отрасли или институционални сектори, е необходимо строго определяне на регионалната икономика и регионалната територия. На теория селскостопанският отрасъл в даден регион обхваща единиците (аграрните холдинги), занимаващи се със селскостопански дейности (вж. точки 1.60—1.66) на регионалната територия.

7.06. Дадена регионална икономика на определена държава е част от цялата икономика на тази държава. Цялата икономика се определя въз основа на институционални единици и сектори. Тя се състои от всички институционални единици, чийто център на основен икономически интерес се намира в рамките на икономическата територия на дадена държава. Икономическата територия не съвпада точно с географската територия (вж. т. 7.08). Икономическата територия на дадена държава се разделя на регионални територии и допълнителна регионална територия (extra-regio) (ЕСС 2010, 13.09).

7.07. Регионалната територия се състои от онази част от икономическата територия на дадена държава, която е пряко причислена към даден регион, както е предвидено в дефиницията в ЕСС 2010. Свободните зони, митническите складове и фабриките под митнически контрол се причисляват към регионите, в които се намират.

7.08. Посоченото разделение на територията обаче не е напълно в съответствие с понятието за национална икономическа територия, използвано в националните сметки. Допълнителната регионална територия (extra-regio) се състои от части от икономическата територия на дадена държава, които не могат да бъдат причислени пряко към един-единствен регион и които не са включени в РИССС, а именно:

а) националното въздушно пространство, териториалните води и континенталния шелф в международните води, върху които държавата има изключителни права;

б) териториалните анклави, т.е. географските територии, които се намират в останалата част на света и по силата на международни договори или споразумения между държави се ползват от държавните органи на страната (посолства, консулства, военни бази, научни бази и др.);

в) находищата на нефт, природен газ и т.н., намиращи се в международни води, извън континенталния шелф на държавата, експлоатирани от резидентни единици.

7.09. Класификацията по Номенклатурата на териториалните единици за статистически цели (NUTS), установена с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета (*), дава единна, унифицирана разбивка на икономическата територия на Съюза. За РИССС са необходими статистически данни на ниво NUTS 2, както е обичайно установено по силата на настоящите договорености съгласно посочения регламент. За национални цели регионалните сметки могат също така да бъдат съставяни на по-ниско регионално ниво, а именно на ниво NUTS 3, когато е приложимо (ЕСС 2010, 13.12).

3. Основна единица при съставянето на РИССС

7.10. Единиците, използвани за регионалните сметки по отрасли, са местните ЕВД. Местната ЕВД е наблюдаваната форма на производствената единица.

7.11. Статистическият подход (отрасъл) „се ограничава“ до наблюдавана единица дори ако това означава да се отклони от отделната дейност. Както при СНС 2008, при ЕСС 2010 се предпочита статистическият подход и се препоръчва използване на местната ЕВД при съставянето на националните сметки по отрасли. По този начин те определят една и съща единица за отраслите, независимо дали последните са обхванати на регионално, или на национално ниво.

7.12. Както при ИССС, при РИССС единицата „аграрен холдинг“ — „адаптирана“ в съответствие с определени правила, за да съответства на въпросните цели — се използва като основна единица за селскостопанския отрасъл. Има две причини, които са от решаващо значение за този избор. От една страна, единицата „аграрен холдинг“ е местната ЕВД за селското стопанство (вж. точки 1.09 —1.17), определена като частта на ЕВД, която се отнася до местното ниво. Местната ЕВД е също така най-подходящата единица за селскостопанския отрасъл, дори ако включва неселскостопанските второстепенни дейности, които не могат да се показват отделно от селскостопанските дейности (вж. точки 1.15, 1.16 и 1.25—1.32).

7.13. Използването на аграрния холдинг като основна единица означава включване на неселскостопанските второстепенни дейности на въпросните аграрни холдинги в РИССС (вж. т. 7.12). Тъй като целта на ИССС е да се измери, опише и анализира формирането на дохода от селскостопанска икономическа дейност, от тях се изключват единиците, при които дейността представлява единствено дейност в свободното време (например семейните градини и отглеждането за лични нужди на селскостопански животни). За разлика от тях, единиците, занимаващи се със земеделие за собствени нужди, се включват в ИССС (вж. т. 1.24).

7.14. Аграрният холдинг е референтната единица за статистическите изследвания, свързани със селското стопанство, независимо дали те са национални или регионални. Предимството на това е, че оценките на продукцията в количествено изражение могат да бъдат основани директно на статистическите системи за измерване на площи, добиви, размери на стадото и др. Изборът на единицата „аграрен холдинг“ спомага също така за по-добра отчетна последователност.

4. Методи на съставяне на РИССС

7.15. ЕСС (ЕСС 2010, 13.24—13.32) предлага два метода, приложими за стопанските отрасли или за институционалните сектори: възходящ и низходящ метод. Възходящият метод се състои от събирането на данните на ниво „единица“ (местни ЕВД, институционални единици) и след това в сумирането им, за да се получи регионалната стойност за различните агрегати. Чрез низходящия метод регионалните стойности се изчисляват, като националната стойност се дезагрегира с помощта на показател, който отразява възможно най-точно регионалното разпределение на въпросната променлива. Двата метода могат също така да бъдат съчетани по различни начини, като съчетанията се наричат в ЕСС „съчетание от възходящия и низходящия метод“. Трябва обаче да се избягва събиране на една и съща информация повече от един път, тъй като това би довело до дублиране при отчитането на данни. Все пак се дава приоритет на възходящия метод, въпреки че е ясно, че в много случаи всъщност се използва съчетание от възходящия и низходящия метод. Подробности за конкретния метод и източниците се посочват при пълна прозрачност в докладите за качеството, като се посочва кои регионални данни са събрани пряко и кои данни се основават на национални данни с регионални разбивки, основани на допускания.

5. Понятия за резидентност и територия

7.16. Икономическите операции както на предприятията, така и на домакинствата могат да преминат регионалните граници. Предприятията могат също така да работят в повече от един регион, на постоянни обекти или на временна основа, напр. големите ферми могат да извършват работа в различни региони. Поради това е необходим ясен принцип, който да помогне на държавите членки последователно да разпределят междурегионалната дейност към даден регион.

7.17. Регионалните сметки на стопанските отрасли са основани на критерия за резидентност на производствената единица. Всеки отрасъл на регионално ниво се позовава на групата от местни ЕВД, осъществяващи същата или сходна основна икономическа дейност, чийто център на икономически интерес е на тази регионална територия. Най-често този център на интересите е свързан с конкретно дългосрочно местоположение в региона, като институционалните единици, към които принадлежат местните ЕВД.

7.18. Регионалните сметки обаче имат някои отличителни характеристики. При определени дейности не винаги е лесно регионът да се обособи като конкретна област. Връзката между местоположението на централното управление и физическото местоположение на аграрния холдинг може да създаде проблем, тъй като факторите на селскостопанското производство могат да бъдат управлявани от централно управление, намиращо се в друг регион. За РИССС е важно двата субекта да се разделят и по тази причина аграрният холдинг трябва да бъде причислен към региона, където се намират производствените му фактори, а не към региона, където е централата му. Поради това от едно централно управление може да се създадат няколко единици по отношение на РИССС, т.е. толкова единици, колкото са регионите на резидентност на местните ЕВД, които са извън региона на централното управление.

7.19. Алтернативна концепция, каквато обикновено не се прилага в националните и регионалните сметки, би била строго териториална. При тази концепция се предполага, че дейностите се разпределят към територията, на която те реално се извършват, независимо от резидентността на единиците, участващи в дейността.

7.20. Въпреки че подходът според резидентността се ползва с предимство при регионалното разпределение на операциите на резидентните единици, ЕСС 2010 предоставя известни ограничени възможности за прилагане на териториалния подход (ЕСС 2010, 13.21). Това се случва, когато са създадени условни единици за земя и сгради в региона или в държавата, където се намират земята или сградите.

7.21. В хипотетичния случай, когато единици, които са резидентни в даден регион, извършват дейности само на своята регионална територия, понятието за резидентност съвпада с понятието за територия. Такъв е случаят и с регионалното разпределение въз основа на условни единици, създадени за земя и сгради, както и за некорпоративните предприятия в други държави или в региони, които са различни от региона на резидентност на собственика.

6. Селскостопански отрасъл и характерни единици

7.22. Отрасълът се състои от всички местни ЕВД, които осъществяват еднаква или сходна икономическа дейност (вж. т. 1.59). Селскостопанският отрасъл, както е описан в ИССС, принципно съответства на Раздел 01 в NACE Rev. 2, като разликите са показани в точки 1.62—1.66. Обхватът на РИССС е определен въз основа на списъка с характерни дейности, изготвен за ИССС. Съществуват някои различия между селскостопанския отрасъл в ИССС, съответно и в РИССС, и отрасъла, установен за основната рамка на националните сметки (вж. т. 1.93).

Б. ОПЕРАЦИИ С ПРОДУКТИ

7.23. Оценяването на селскостопанската продукция поражда някои специфични проблеми. Най-важните от тях са свързани със сезонната продукция, продукцията от животновъдство и времето на вписванията в сметките. Методологията на ИССС установява точни правила, уреждащи начина, по който се вземат предвид въздействията от съхранението на сезонната продукция, начина, по който се измерва продукцията от селскостопански животни и как трябва да се отчитат продуктите, които представляват незавършено производство. Тези принципи се спазват при съставянето на РИССС. Това обаче не изключва някои адаптации на регионално ниво, например при продукцията от животновъдството. Следва да се подчертае, че общият размер от регионалната оценка трябва да е идентичен с оценките на ИССС.

1. Продукция

а) Измерване на продукцията

7.24. В РИССС продукцията на даден регион представлява всички продукти в обхвата на ИССС, произведени през отчетния период в този регион от всички единици на селскостопанския отрасъл, независимо дали са предназначени за търговия извън отрасъла, за продажба на други аграрни холдинги или, в определени случаи, за използване от същия аграрен холдинг. Следователно:

а) всеки селскостопански продукт, който напуска даден аграрен холдинг в региона, се записва като част от продукцията на региона независимо от местоназначението си или от единицата, която го закупува;

б) определени селскостопански продукти, използвани като междинно потребление от същия аграрен холдинг, се включват в продукцията на региона (вж. т. 2.056).

7.25. Производственият процес при селскостопанските животни обикновено отнема няколко години. Когато се оценяват, трябва да се прави разлика между животните, класифицирани като дълготрайни активи (животни за разплод и впрегатни животни, млекодайни крави и др.), и тези, класифицирани като наличности (животни, предназначени главно за месо). По този начин, за да се избегне двойно отчитане, операциите, включващи движението на животни между аграрни холдинги (които се считат за положителни продажби за аграрните холдинги, продаващи добитъка, и за отрицателни продажби за купуващите аграрни холдинги), се разглеждат, както следва:

а) операциите между аграрни холдинги в един и същ регион, отнасящи се до животни, класифицирани като дълготрайни активи, се изключват взаимно, с изключение на разходите за прехвърлянето на собствеността (**). Те не се вписват като продажби на аграрния холдинг и поради това не се включват в продукцията на въпросния регион;

б) животни, които са класифицирани като стокови наличности и са предмет на операция между региони, се третират като положителни продажби (заедно с износа) за региона на произход, а животните, закупени от други региони — като отрицателни продажби (заедно с вноса) (***);

в) когато разходите за прехвърляне на собствеността (транспорт, търговски надбавки и др.) са свързани с търговия с животни, класифицирани като стокови наличности, те се приспадат от продукцията; това се случва автоматично, когато става дума за покупки от аграрни холдинги в други региони, тъй като разходите са част от отрицателните продажби, докато при търговия с животни между аграрни холдинги в един и същ регион трябва да се направи корекция в продажбите и съответно в продукцията.

б) Оценяване на продукцията

7.26. Продукцията се оценява по базисни цени (вж. т. 2.082), т.е. с включени субсидии по продукти, минус данъците върху продуктите. Този метод на изчисляване означава, че данъците и субсидиите по продуктите трябва да бъдат дезагрегирани по региони.

2. Междинно потребление

а) Определение

7.27. Междинното потребление се състои от стоките (различни от дълготрайни активи) и пазарните услуги, използвани по време на производствения процес за производство на други стоки (вж. точки 2.097—2.109).

7.28. При съставяне на РИССС междинното потребление включва:

а) селскостопанските продукти, закупени за използване по време на производствения процес от други аграрни холдинги (независимо дали в същия или в друг регион);

б) определени продукти, използвани като вътрешно потребление и вписани като продукция (вж. точки 2.054—2.058 и 7.24).

7.29. Особеният случай с FISIM се третира в регионалните сметки по същия начин, както в националните сметки. Ако оценката на наличностите на заемите и депозитите е налична по региони, може да се използва възходящият метод. Обикновено обаче такива оценки не са налични по региони. Когато случаят е такъв, разпределянето на FISIM към отрасъла ползвател се извършва по втория по целесъобразност метод: като показатели за разпределянето се използват регионалната брутна продукция или брутната добавена стойност по отрасли (ЕСС 2010, 13.40).

б) Оценяване на междинното потребление

7.30. Всички продукти и услуги, използвани за междинно потребление, се оценяват по покупни цени (без подлежащия на приспадане ДДС) (вж. точки 2.110—2.114).

3. Бруто капиталообразуване

7.31. Бруто капиталообразуването за селското стопанство се подразделя на:

а) GFCF;

б) изменения на запасите.

а) GFCF

7.32. В селското стопанство е налице образуване на основен капитал всеки път, когато даден притежател придобие или произведе дълготрайни активи, които са предназначени за използване за срок от повече от една година като фактори на производство в процеса на селскостопанското производство. Критерият за разпределение за отчитането на GFCF се отнася до отраслите ползватели, а не до отрасъла, към който принадлежи юридическият собственик.

7.33. Дълготрайните активи, притежавани от многорегионална единица, се разпределят към местните ЕВД, където се използват. Дълготрайните активи, които се използват на база оперативен лизинг, се записват в региона на собственика на активите, а тези, които се използват при условията на финансов лизинг, се записват в региона на ползвателя (ЕСС 2010, 13.33).

7.34. Новите активи, които се включват в основния капитал, се въвеждат бруто, т.е. без приспадане на потреблението на основен капитал. Освен това потреблението на основен капитал обикновено се изчислява спрямо тези активи. Нето капиталообразуването се получава чрез приспадане на потреблението на дълготрайни активи от бруто капиталообразуването.

7.35. Производствените единици могат да продават съществуващи активи една на друга, например машини втора употреба. Когато има движение на активите между отраслите и регионите, общата платена цена се включва в GFCF в един отрасъл или регион, а получената цена се приспада от GFCF в другия отрасъл или регион. Разходите по операции, свързани със собствеността върху активи, като например такси за правни услуги при продажбата на земя и съществуващи сгради, се зачисляват като допълнително GFCF от приобретателя, дори ако някои от разходите са платени от продавача.

7.36. GFCF за животни в даден регион трябва да се съставя в съответствие с ЕСС 2010 (точки 3.124—3.138) и точки 2.149—2.161 от настоящото приложение. GFCF за животни се равнява на разликата между броя на придобитите животни през годината (естественият прираст и покупките извън региона, включително внос), включително от производството за собствена сметка, и броя на отписаните животни (за клане, продажба в други региони, включително износ, или друго крайно използване). Когато всички региони са агрегирани, е важно да се гарантира, че междурегионалните потоци се изключват взаимно (с изключение на разходите за прехвърляне на собственост), така че сумата от всички регионални GFCF да е същата като GFCF на националните сметки за селското стопанство. Когато се използва възходящият метод, се прилага следното: продажбите на животни за аграрни холдинги в други региони представляват отрицателно GFCF, докато покупките от други региони са положително GFCF. За изчисляване на GFCF за животните в даден регион може да се използва препоръчаният косвен метод (вж. т. 2.156).

б) Изменения на запасите

7.37. Запасите обхващат всички активи, които не са част от основния капитал и които в определен момент се притежават временно от производствените единици. Разграничават се два вида запаси: запаси при влагане и запаси от продукция (вж. т. 2.171).

7.38. При животни, класифицирани като запаси, търговската дейност, която трябва да се вземе предвид при изчисляване на измененията на запасите, включва продажбите на и покупките от други региони, както и вноса и износа.

## В. РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ ОПЕРАЦИИ И ДРУГИ ПОТОЦИ

7.39. Практическите трудности, свързани с получаването на надеждна регионална информация за разпределителните операции в определени случаи, по-специално когато единиците извършват дейности в повече от един регион или когато регионът не винаги представлява ясно определена област, в която се извършват определени дейности, са причината поради която ЕСС обхваща регионалните сметки в селскостопанския отрасъл само по отношение на няколко агрегата: добавена стойност, субсидии, данъци, възнаграждения на наетите лица, наеми и други доходи, лихви и GFCF.

### 1. Общи правила

7.40. Разпределителните операции се записват на основата на принципа на начисляването, т.е. в момента, когато икономическа стойност, задължение или вземане се създава, трансформира или заличава, или престава да съществува, а не в момента на действителното извършване на плащането. Този принцип на отчитане (на базата на права и задължения) се прилага към всички потоци, независимо дали те са парични, нито дали се осъществяват между единици или в рамките на една единица.

7.41. Когато обаче датата, на която вземането (дългът) е придобит(о), не може да бъде определена с точност, може да се използва датата на плащането или друго приемливо приближение на основата на принципа на начисляването (вж. т. 3.007).

### 2. Добавена стойност

а) Общи правила

7.42. Добавената стойност е резултат от производствената дейност на дадена икономика или на един от нейните отрасли през даден период от време, като тя е балансиращата позиция в сметка „Производство“. Тя е разликата между стойността на продукцията и стойността на междинното потребление. Тя е ключовата позиция при измерване производителността на дадена икономика или отрасъл (вж. т. 3.013), или на даден регион или отрасъл в рамките на регион.

б) Изчисляване на добавената стойност

7.43. Добавената стойност може да се въведе бруто (брутна добавена стойност по базисни цени) или нето (нетна добавена стойност по базисни цени), т.е. преди или след приспадане на потреблението на основен капитал. Следвайки метода за оценяване на продукцията (базисна цена) и междинното потребление (покупни цени), добавената стойност се измерва по базисни цени (вж. т. 3.013).

7.44. Използването на базисни цени означава, че данъците върху продуктите и субсидиите по продуктите трябва да бъдат отнесени към определени стоки и услуги, които след това трябва да бъдат разпределени между регионите.

7.45. С приспадане на другите данъци върху производството от добавената стойност по базисни цени и като се добавят другите субсидии за производство, се получава добавената стойност по факторни разходи. Нетната добавена стойност по факторни разходи представлява дохода от факторите на производството (вж. т. 3.014).

3. Потребление на основен капитал

7.46. В РИССС стоките и услугите, които съставляват основния капитал на аграрния холдинг (като насаждения, в които се отглеждат многогодишни растения, машини и сгради, основни подобрения върху земите, софтуер, разходи по прехвърляне на собствеността върху непроизведени активи), са обект на износване, повреждане и остаряване като средство за производство в производствения процес. Износването, повреждането и остаряването се измерват като потребление на основен капитал. Както при ИССС, потреблението на основен капитал не се изчислява за продуктивни животни.

4. Субсидии

7.47. При РИССС се прилагат същите правила, както при ИССС: потоците, класифицирани като оперативни субсидии в ИССС, се класифицират по същия начин в РИССС, а за потоците под формата на капиталови трансфери се прилага подобно третиране.

5. Данъци

7.48. При РИССС се прилагат същите правила, както при ИССС: различните видове данъци се класифицират по същия начин в РИССС, както се класифицират в ИССС.

6. Възнаграждения на наетите лица

7.49. Що се отнася до производителите, възнаграждението на наетите лица се разпределя на местните ЕВД, в които са наети хората. Когато тези данни не са на разположение, възнаграждението на наетите лица се разпределя въз основа на отработеното време, като втори по целесъобразност метод. Ако няма данни нито за възнаграждението на наетите лица, нито за отработеното време, се използва броят на наетите лица в местните ЕВД (вж. ЕСС 2010, 13.42).

7. Нетен оперираш излишък

7.50. Нетният оперираш излишък се получава от нетната добавена стойност по базисни цени, като се приспаднат възнаграждението на наетите лица и други данъци върху производството и се добавят други субсидии за производство.

8. Лихви, наеми

7.51. При РИССС се прилагат същите правила, както при ИССС: потоците, които са класифицирани като лихва и наеми в ИССС, са класифицирани по същия начин в РИССС.

9. Предприемачески доход в селското стопанство: общи правила за изчисляване

7.52. Пряко дължимият доход от собственост, произтичащ от селскостопански дейности и неселскостопански второстепенни дейности, т.е. лихви, плащани по заеми, взети във връзка с тези дейности, включително за закупуване на земеделска земя, както и наеми, плащани на собственици на земи, се приспада от оперираща излишък (вж. точки 3.070—3.087).

Г. КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

1. Въведение

7.53. Настоящият раздел има за цел да насочи вниманието към някои аспекти на методологията, по-специално избора на единицата „аграрен холдинг“ и измерването на продукцията.

7.54. Аграрният холдинг е референтната единица за статистическите изследвания, свързани със селското стопанство, както на национално, така и на поднационално ниво. Това е основно предимство на РИССС, тъй като означава, че оценката на количествата продукция може директно да се основава на статистическите системи за измерване на площи земя, добиви, размери на стадото и др. Друго предимство на избора на аграрния холдинг е, че дава възможност сметките да бъдат по-последователни. Продукцията и разходите за нея всъщност се отнасят до идентични набори от единици, дори ако методите на екстраполиране варират от един източник до друг. И накрая, чрез избора на аграрния холдинг, заедно с понятията за характерни дейности и единици, се избягва нуждата от корекции, които могат да са спорни, какъвто би могъл да бъде случаят със семейните градини и отглеждането за лични нужди на селскостопански животни извън стопанство. Това правило улеснява сравняването между държавите. Действително, връзката със статистически данни във физически количества, които са от решаващо значение за селското стопанство и които гарантират, че измерванията на отчетните записи ще бъдат последователни, тъй като по този начин корекциите или „нестатистическите“ корекции са ограничени, очевидно опростява и подобрява изчисленията. Тези аспекти са също така в съответствие с целта да се дава приоритет на възходящия подход в РИССС.

2. Определяне на регионалното селско стопанство

7.55. За всеки регион селскостопанският отрасъл се състои от всички аграрни холдинги, чиито фактори на производство са разположени в самия регион. Този принцип, който е в съответствие с понятието за резидентност на производствените единици, може да доведе до няколко проблема: селскостопанската статистика обикновено определя местоположението на аграрните холдинги според местоположението на тяхната централа, а не директно според местоположението на факторите на производство. Тези две местоположения не винаги съвпадат, като вероятността те да са различни нараства с увеличаването на размера на аграрните холдинги. Поради това при съставянето на РИССС някои аграрни холдинги трябва да бъдат прекласифицирани между регионите и дори в някои случаи да бъдат разделени. Възможно е това да е трудно постижимо на практика, като в такъв случай може да е за предпочитане да се запази местоположението на аграрните холдинги от статистическите изследвания. Това предложение обаче зависи от две условия: първо, методът за определяне на местоположението трябва да бъде еднакъв за всички региони в страната и второ, всички отчетни записи трябва да бъдат оценени чрез ползване на източници, които използват едни и същи правила за определяне на местоположението на аграрните холдинги.

3. Измерване на селскостопанската продукция

7.56. Селскостопанската продукция включва определени растителни продукти, които се използват отново от същия аграрен холдинг под формата на междинно потребление; това се отнася основно до продукти за фуражи на животните. В частност при полските култури продукцията на регионално ниво често може да се определи въз основа на количествата, прибрани във всеки регион, на които след това се придава стойност чрез цени. В този случай се оценява цялата продукция, независимо дали е предназначена за предлагане на пазара извън отрасъла, за продажба на други аграрни холдинги или за използване от същия аграрен холдинг. Така продукцията на всеки регион се получава директно и в съответствие с понятието, прието за ИССС и РИССС. Цените, според които се оценява продукцията, формираща вътрешното потребление, могат да се основават и на регионални данни, съответстващи на цените, на които продукцията се предлага на пазара. Липсата на регионални данни за цените обаче създава общ проблем, когато става въпрос за оценяване на продукцията — както на предлаганата на пазара (регионална) продукция, така и на продукцията, която формира вътрешното потребление. Поради това оценката на РИССС за продукти, формиращи вътрешното потребление, поражда същите трудности, както оценката на продукти, които се предлагат на пазара. Очевидно положението е различно, когато количествата не могат да бъдат оценени на регионално ниво. В този случай обикновено може да се използва единствено низходящ метод, основан на оценки на национално ниво (****).

7.57. По отношение на животните, независимо дали те са класифицирани като запаси или като основен капитал, се вземат предвид следните елементи:

— оценките на регионално ниво на измененията на запасите и на GFCF по отношение на животните, като тези два потока са компоненти на косвения метод за изчисляване на продукцията;

— оценките на търговията с животни между регионите, като тази търговия е компонент на косвения метод за изчисляване на продукцията;

— разбивката на потоците на вноса и износа на животни между регионите;

— подходящото третиране на разходите за прехвърляне на собственост;

— методът за коригиране на РИССС спрямо ИССС.

7.58. В определени случаи косвеният метод за изчисляване на продукцията от животновъдството може да е прекалено труден на регионално ниво. Тогава е по-добре продукцията да се изчислява въз основа на модел, при който се използват физически данни, след което стойностите се коригират към тези в ИССС.

4. Неделими неселскостопански второстепенни дейности

7.59. Съществуват различни начини за включване на неделимите неселскостопански второстепенни дейности в РИССС в зависимост от вида дейност. Някои от тези второстепенни дейности са силно концентрирани на регионално ниво — например преработката на селскостопански продукти. В този случай при оценката на продукцията както по отношение на количествата, така и на цените, може да се разчита на местни статистически данни. За тази продукция стойностите в ИССС са на практика същите, като тези в РИССС. Други случаи обаче може да представляват по-голяма трудност. Например може да няма регионален източник за някои дейности, особено ако те не са концентрирани в определени региони от самото начало. За други дейности регионалните данни се предоставят чрез статистически изследвания или от информация от микроикономически сметки (например Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ), но няма гаранция, че те са представителни на регионално ниво. Освен това данните може да са стари и да няма налични източници на надеждно актуализиране. И накрая, понякога не са налични качествени показатели на регионално ниво. Във всички тези случаи стойностите на ИССС са отправна точка за РИССС, като често трябва да се използва низходящият метод.

5. Междинно потребление

7.60. Междинното потребление в РИССС включва използваните от аграрните холдинги селскостопански продукти, независимо дали те се търгуват директно между притежателите в същия регион или в различни региони, или сменят собственика си чрез посредници, които е възможно да станат собственици на продуктите, преди те да бъдат препродадени. Освен това някои селскостопански продукти за вътрешно потребление също се вписват като междинно потребление, главно някои растения, използвани като фуражи. Покупката на животни, дори внесени, не се вписва като междинно потребление.

7.61. Първият метод за изчисляване на междинното потребление на селскостопански продукти на регионално ниво представлява изчисляване на разликата между продукцията на РИССС и тази част от продукцията, която е предназначена да напусне отрасъла, на база отделни продукти (*****). Това обаче не представя съвсем точно междинното потребление на селскостопански продукти във всеки регион, тъй като докато селскостопанските продукти, предназначени за междинно потребление от аграрни холдинги в други региони, са включени, тези, които са от аграрни холдинги в други региони, не са. Поради това междинното потребление трябва да бъде коригирано в съответствие със стойностите в ИССС.

7.62. Възможен е и друг метод на изчисляване с помощта на СЗСИ като източник на информация. Този източник позволява да се оцени междинното потребление на селскостопански продукти, независимо дали те са от продажби от други аграрни холдинги или от други източници, например внос. СЗСИ обаче не обхваща по абсолютно същия начин продуктите, които се използват като междинно потребление от същия аграрен холдинг, и съответно са необходими корекции. Поради това по аналогия междинното потребление трябва да бъде коригирано в съответствие със стойностите в ИССС.

---

(*) Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

(**) Доколкото съответните продажби и покупки попадат в един и същ отчетен период.

(***) Закупуването на животно никога не трябва да се вписва като междинно потребление (по същество това е придобиване на незавършено производство, вж. т. 2.067), като изчисляването на продукцията от животновъдство може да бъде направено само косвено въз основа на продажбите, GFCF и промените в наличностите.

(****) В зависимост от използвания метод, вътрешното потребление се коригира към стойностите на ИССС.

(*****) Внесените селскостопански продукти (освен животни) се изключват.“.

*ПРИЛОЖЕНИЕ II*

*„ПРИЛОЖЕНИЕ II*

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ДАННИТЕ

За всяка отделна позиция за продукцията (позиции 01—18, в т.ч. и подпозициите) се предават стойността по базисни цени и нейните компоненти (стойност по цени на производител, субсидии по продуктите и данъци върху продуктите).

Данните за сметка „Производство“ и за бруто образуването на основен капитал (GFCF) се предават както по текущи цени, така и по цени от предходната година.

Всички стойности се изразяват в милиони единици на националната валута. Вложеният труд се изразява в хиляди годишни работни единици.

Данните за регионалните икономически сметки за селското стопанство (РИССС) се предоставят на ниво NUTS 2 и се предават само по текущи цени.

1. Сметка „Производство“

| | | Предаване на данни за референтната година n | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) | г) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) | септември година n+2 (данни в РИССС) |
| 01 | ЗЪРНЕНИ КУЛТУРИ (в т.ч. семена) | X | X | X | X |
| 01.1 | Пшеница и спелта | X | X | X | X |
| 01.1/1 | Мека пшеница и спелта | — | — | X | X |
| 01.1/2 | Твърда пшеница | — | — | X | X |
| 01.2 | Ръж и смес от пшеница и ръж | X | X | X | X |
| 01.3 | Ечемик | X | X | X | X |
| 01.4 | Овес и смеси от летни зърнени култури | X | X | X | X |
| 01.5 | Царевица за зърно | X | X | X | X |
| 01.6 | Ориз | X | X | X | X |
| 01.7 | Други зърнени култури | X | X | X | X |
| 02 | ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ | X | X | X | X |
| 02.1 | Маслодайни семена и плодове (в т.ч. семена) | X | X | X | X |
| 02.1/1 | Рапица и репични семена | — | — | X | X |
| 02.1/2 | Слънчоглед | — | — | X | X |
| 02.1/3 | Соя | — | — | X | X |
| 02.1/4 | Други маслодайни продукти | — | — | X | X |
| 02.2 | Протеинови култури (в т.ч. семена) | X | X | X | X |
| 02.3 | Суров тютюн | X | X | X | X |
| 02.4 | Захарно цвекло | X | X | X | X |

| | | Предаване на данни за референтната година n | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) | г) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) | септември година n+2 (данни в РИССС) |
| 02.5 | Други технически култури | X | X | X | X |
| 02.5/1 | Влакнодайни растения | — | — | X | — |
| 02.5/2 | Хмел | — | — | X | — |
| 02.5/3 | Други технически култури: други | — | — | X | — |
| 03 | ФУРАЖНИ РАСТЕНИЯ | X | X | X | X |
| 03.1 | Фуражна царевица | — | — | X | X |
| 03.2 | Фуражни кореноплодни култури (в т. ч. фуражно цвекло) | — | — | X | X |
| 03.3 | Други фуражни растения | — | — | X | X |
| 04 | ЗЕЛЕНЧУЦИ И ГРАДИНАРСКИ ПРОДУКТИ | X | X | X | X |
| 04.1 | Пресни зеленчуци | X | X | X | X |
| 04.1/1 | Карфиол | — | — | X | — |
| 04.1/2 | Домати | — | — | X | — |
| 04.1/3 | Други пресни зеленчуци | — | — | X | — |
| 04.2 | Растения и цветя | X | X | X | X |
| 04.2/1 | Разсад | — | — | X | — |
| 04.2/2 | Декоративни растения и цветя (в т. ч. коледни елхи) | — | — | X | — |
| 04.2/3 | Насаждения | — | — | X | — |
| 05 | КАРТОФИ (в т.ч. семена) | X | X | X | X |
| 06 | ПЛОДОВЕ | X | X | X | X |
| 06.1 | Пресни плодове | X | X | X | X |
| 06.1/1 | Десертни ябълки | — | — | X | — |
| 06.1/2 | Десертни круши | — | — | X | — |
| 06.1/3 | Праскови | — | — | X | — |
| 06.1/4 | Други пресни плодове | — | — | X | — |
| 06.2 | Цитрусови плодове | X | X | X | X |
| 06.2/1 | Сладки портокали | — | — | X | — |
| 06.2/2 | Мандарини | — | — | X | — |
| 06.2/3 | Лимони | — | — | X | — |
| 06.2/4 | Други цитрусови плодове | — | — | X | — |
| 06.3 | Тропически плодове | X | X | X | X |

| | | Предаване на данни за референтната година n | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) | г) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) | септември година n+2 (данни в РИССС) |
| 06.4 | Грозде | X | X | X | X |
| 06.4/1 | Десертно грозде | — | — | X | — |
| 06.4/2 | Други сортове грозде | — | — | X | — |
| 06.5 | Маслини | X | X | X | X |
| 06.5/1 | Трапезни маслини | — | — | X | — |
| 06.5/2 | Други маслини | — | — | X | — |
| 07 | ВИНО | X | X | X | X |
| 07.1 | Трапезно вино | — | — | X | — |
| 07.2 | Качествено вино | — | — | X | — |
| 08 | МАСЛИНОВО МАСЛО | X | X | X | X |
| 09 | ДРУГИ РАСТИТЕЛНИ ПРОДУКТИ | X | X | X | X |
| 09.1 | Растителни материали, използвани главно за сплитане | — | — | X | — |
| 09.2 | Семена | — | — | X | — |
| 09.3 | Други растителни продукти: други | — | — | X | — |
| 10 | ПРОДУКЦИЯ ОТ РАСТЕНИЕВЪДСТВО (01—09) | X | X | X | X |
| 11 | ЖИВОТНИ | X | X | X | X |
| 11.1 | Едър рогат добитък | X | X | X | X |
| 11.2 | Свине | X | X | X | X |
| 11.3 | Еднокопитни | X | X | X | X |
| 11.4 | Овце и кози | X | X | X | X |
| 11.5 | Домашни птици | X | X | X | X |
| 11.6 | Други животни | X | X | X | X |
| 12 | ЖИВОТИНСКИ ПРОДУКТИ | X | X | X | X |
| 12.1 | Мляко | X | X | X | X |
| 12.2 | Яйца | X | X | X | X |
| 12.3 | Други животински продукти | X | X | X | X |
| 12.3/1 | Сурова вълна | — | — | X | — |
| 12.3/2 | Копринени буби | — | — | X | — |
| 12.3/3 | Други животински продукти: други | — | — | X | — |
| 13 | ПРОДУКЦИЯ ОТ ЖИВОТНОВЪДСТВО (11+12) | X | X | X | X |
| 14 | ПРОДУКЦИЯ ОТ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ (10+13) | X | X | X | X |

| | | Предаване на данни за референтната година n | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) | г) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) | септември година n+2 (данни в РИССС) |
| 15 | ПРОДУКЦИЯ ОТ СЕЛСКОСТОПАНСКИ УСЛУГИ | X | X | X | X |
| 15.1 | Селскостопански услуги | — | — | X | — |
| 15.2 | Наемане на млечна квота | — | — | X | — |
| 16 | ПРОДУКЦИЯ ОТ СЕЛСКО СТОПАНСТВО (14 +15) | X | X | X | X |
| 17 | НЕСЕЛСКОСТОПАНСКИ ВТОРОСТЕПЕННИ ДЕЙНОСТИ (НЕДЕЛИМИ) | X | X | X | X |
| 17.1 | Преработка на селскостопански продукти | X | X | X | X |
| 17.2 | Други неделими второстепенни дейности (стоки и услуги) | X | X | X | X |
| 18 | ПРОДУКЦИЯ ОТ ОТРАСЪЛ СЕЛСКО СТОПАНСТВО (16+17) | X | X | X | X |
| 19 | ОБЩО МЕЖДИННО ПОТРЕБЛЕНИЕ | X | X | X | X |
| 19.01 | Семена и посадъчен материал | X | X | X | X |
| 19.02 | Енергия; смазочни материали | X | X | X | X |
| 19.02/1 | — електроенергия | — | — | X | — |
| 19.02/2 | — газ | — | — | X | — |
| 19.02/3 | — други горива | — | — | X | — |
| 19.02/4 | — други | — | — | X | — |
| 19.03 | Торове и подобрители на почвата | X | X | X | X |
| 19.04 | Продукти за растителна защита и пестициди | X | X | X | X |
| 19.05 | Ветеринарни разходи | X | X | X | X |
| 19.06 | Фуражи за животни | X | X | X | X |
| 19.06/1 | — фуражи, доставени от други аграрни холдинги | X | X | X | X |
| 19.06/2 | — фуражи, закупени извън селскостопанския отрасъл | X | X | X | X |
| 19.06/3 | — фуражи, произведени и използвани от същия аграрен холдинг | X | X | X | X |
| 19.07 | Поддръжка на материалите | X | X | X | X |
| 19.08 | Поддръжка на сградите | X | X | X | X |

| | | Предаване на данни за референтната година n | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) | г) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) | септември година n+2 (данни в РИССС) |
| 19.09 | Селскостопански услуги | X | X | X | X |
| 19.10 | Косвено измерени услуги на финансовите посредници (FISIM) | X | X | X | X |
| 19.11 | Други стоки и услуги | X | X | X | X |
| 20 | БРУТНА ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ ПО БАЗИСНИ ЦЕНИ (18-19) | X | X | X | X |
| 21 | ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ОСНОВЕН КАПИТАЛ | X | X | X | X |
| 21.1 | Оборудване | — | — | X | — |
| 21.2 | Сгради | — | — | X | — |
| 21.3 | Насаждения | — | — | X | — |
| 21.4 | Други | — | — | X | — |
| 22 | НЕТНА ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ ПО БАЗИСНИ ЦЕНИ (20-21) | X | X | X | X |

2. Сметка „Формиране на дохода“

| | | Предаване на данни за референтната година n | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) | г) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) | септември година n+2 (данни в РИССС) |
| 23 | ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА НАЕТИТЕ ЛИЦА | X | X | X | X |
| 24 | ДРУГИ ДАНЪЦИ ВЪРХУ ПРОИЗВОДСТВОТО | X | X | X | X |
| 25 | ДРУГИ СУБСИДИИ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО | X | X | X | X |
| 26 | ДОХОД ПО ФАКТОРНИ РАЗХОДИ (22-24+25) | X | X | X | X |
| 27 | ОПЕРИРАЩ ИЗЛИШЪК/СМЕСЕН ДОХОД (22-23-24+25) | X | X | X | X |

3. Сметка „Предприемачески доход“

| | | Предаване на данни за референтната година n | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) | г) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) | септември година n+2 (данни в РИССС) |
| 28 | НАЕМИ И ДРУГИ ПЛАЩАНИЯ, СВЪРЗАНИ С НАЕТА НЕДВИЖИМА СОБСТВЕНОСТ | X | X | X | X |
| 29 | ДЪЛЖИМИ ЛИХВИ | X | X | X | X |
| 30 | ЛИХВИ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ | X | X | X | X |
| 31 | ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ ДОХОД (27-28-29+30) | X | X | X | X |

4. Елементи на капиталовата сметка

| | | Предаване на данни за референтната година n | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) | г) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) | септември година n+2 (данни в РИССС) |
| 32 | GFCF В СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ | — | — | X | X |
| 32.1 | GFCF в насаждения | — | — | X | — |
| 32.2 | GFCF в животни | — | — | X | — |
| 33 | GFCF В НЕСЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ | — | — | X | X |
| 33.1 | GFCF в материали | — | — | X | — |
| 33.2 | GFCF в сгради | — | — | X | — |
| 33.3 | Друго GFCF | — | — | X | — |
| 34 | GFCF (БЕЗ ПОДЛЕЖАЩИЯ НА ПРИСПАДАНЕ ДДС) (32+33) | — | — | X | X |
| 35 | НЕТНО ОБРАЗУВАНЕ НА ОСНОВЕН КАПИТАЛ (БЕЗ ПОДЛЕЖАЩИЯ НА ПРИСПАДАНЕ ДДС) (34-21) | — | — | X | X |
| 36 | ИЗМЕНЕНИЯ НА ЗАПАСИТЕ | — | — | X | X |
| 37 | КАПИТАЛОВИ ТРАНСФЕРИ | — | — | X | X |
| 37.1 | Инвестиционни субсидии | — | — | X | — |
| 37.2 | Други капиталови трансфери | — | — | X | — |

5. Вложен труд в селското стопанство

| | | Предаване на данни за референтната година n | | |
|---|---|---|---|---|
| | | а) | б) | в) |
| Позиция | Списък на променливите | ноември година n (оценки в ИССС) | март година n +1 (оценки в ИССС) | септември година n+1 (данни в ИССС) |
| 38 | ОБЩО ВЛОЖЕН ТРУД В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО | X | X | X |
| 38.1 | Вложен труд, за който не се плаща трудово възнаграждение | X | X | X |
| 38.2 | Вложен труд, за който се плаща трудово възнаграждение | X | X | X“ |